

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені І.І.МЕЧНИКОВА

ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ)

Електронні методичні рекомендації
для здобувачів другого (магістерського)
рівня вищої освіти
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

ОДЕСА

2024

УДК 378.2:001.81(072)

К32

Укладач:

Л.В.-В.Вейландє, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації

Рецензенти:

М.О. Князян, доктор педагогічних наук, професор кафедри французької філології Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

М.І.Рябенко, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету психології та соціальної роботи ОНУ імені І. І. Мечникова.
Протокол № 1 від 20 вересня 2023 р.*

К32

Кваліфікаційна робота (підготовка та захист) [Електронний ресурс] : електрон. метод. рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки / уклад. Л.В.-В.Вейландє. – Одеса, 2024. – 43с. – 1,2 МБ.

Методичні рекомендації містять загальні положення щодо виконання, написання та оформлення кваліфікаційної роботи магістра. У публікації надано методичні рекомендації для студентів, наукових керівників та рецензентів за даним напрямом підготовки. Положення методичних рекомендацій є обов'язковими для використання здобувачами другого (магістерського) рівня за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

УДК 378.2:001.81(072)

ЗМІСТ

ВСТУП	4
I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	6
1.1 Етапи роботи над кваліфікаційним магістерським дослідженням	7
1.2 Функції та обов'язки наукового керівника	9
1.3 Права та обов'язки здобувача вищої освіти у процесі виконання наукового дослідження	10
II СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА ВИМОГИ ДО ЇЇ ОФОРМЛЕННЯ	12
2.1. Структура та зміст кваліфікаційної роботи	12
2.2. Загальні вимоги до оформлення	19
III ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	21
3.1. Кафедральний (попередній) захист магістерської роботи	21
3.2. Процедура перевірки магістерської роботи на наявність академічного плагіату	24
3.3. Підготовка презентації до захисту кваліфікаційної магістерської роботи	25
3.4. Захист і критерії оцінювання дипломної роботи	26
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	31
Додатки	32

ВСТУП

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти і передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв’язування задач дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності. Ступінь присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми.

Кваліфікаційна робота (бакалавра, магістра) це окремий освітній компонент та форма підсумкової атестації. Кваліфікаційні роботи виконуються на завершальному етапі навчання. Кваліфікаційна робота є складовою частиною атестації здобувачів та передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних та практичних знань зі спеціальності й застосування їх при вирішенні конкретних наукових, технічних, економічних, виробничих та інших завдань; розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов’язаних із темою роботи.

Методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова визначають порядок підготовки, виконання та захисту магістерської роботи. Методичні рекомендації розроблено на підставі:

Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 25.06.2023)

Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 25.06.2023)

Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І.Мечникова від 31.08.2022р. URL:

https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf (дата звернення 25.06.2023)

Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова від 31.08.2022 URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf (дата звернення 25.06.2023)

Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова від 01.07.2020р. URL: <https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf> (дата звернення 25.06.2023)

Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І.Мечникова від 08.07.2021 р. URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf (дата звернення 25.06.2023)

Політики забезпечення якості вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова від 27.02.2020р. URL: <https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/politika-yakosti.pdf> (дата звернення 25.06.2023)

Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова від 22.06.2021р. URL: <https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/yakist.pdf> (дата звернення 25.06.2023)

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кваліфікаційна робота – це самостійна індивідуальна магістерська робота з елементами дослідництва та інновацій, яка є підсумком теоретичної та практичної підготовки в рамках обов'язкової та вибіркової складових освітньо-професійної програми підготовки магістрів. Кваліфікаційна робота має бути закінченою розробкою актуальної наукової (науково-практичної) проблеми.

Кваліфікаційна робота повинна:

- мати новизну, виконуватись на рівні сучасних досягнень науки і технологій;
- мати спрямування на вирішення практичних завдань майбутньої професійної діяльності;
- стимулювати студентів до творчого пошуку нових пріоритетних наукових рішень;
- вимагати опрацювання спеціальної наукової і методичної літератури (джерел інформації);
- передбачити вибір оптимальних рішень на основі застосування новітніх інформаційних технологій;
- узгоджуватися з планами наукових досліджень керівника та кафедри;
- узагальнювати і розвивати науково-дослідницькі уміння студента.

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які:

- повністю виконали навчальний план у частині теоретичної та практичної підготовки;
- згідно календарного плану в установлені терміни виконали магістерську роботу, оформили її та успішно пройшли попередній захист роботи.

Для допуску до захисту кваліфікаційної роботи магістра обов'язковою умовою є наявність публікацій здобувача у наукових виданнях, апробація результатів роботи на конференціях різного рівня. Позитивна оцінка екзаменаційною комісією прилюдного захисту кваліфікаційної роботи є

підставою для присвоєння йому академічної та професійної кваліфікації спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

1.1. Етапи роботи над кваліфікаційним магістерським дослідженням

Програма проведення магістерського дослідження відповідно до кроків наукового пошуку передбачає наступні етапи:

Етап підготовки:

1. Ознайомлення з переліком тем магістерських робіт, рекомендованих кафедрою і здійснення вибору власної теми. Консультація з науковим керівником за умови власного бачення формулювання теми чи її коректування відповідно до професійної діяльності та інтересів магістра.

2. Протягом вересня-жовтня 1 року навчання визначення теми кваліфікаційної роботи та написання заяви (Додаток А).

3. Наукові керівники та теми кваліфікаційних робіт затверджуються на засіданні кафедри, засіданні вченої ради факультету, затверджуються наказом ОНУ.

4. Ознайомлення магістрів із вимогами щодо підготовки, написання, оформлення та захисту магістерської роботи.

5. Разом з науковим керівником визначення завдань та складання календарного плану написання магістерської роботи з обов'язковим встановленням термінів виконання (Додаток Б).

Етап виконання:

6. Пошук і первинне опрацювання магістром літературних джерел. Укладання бібліографії.

7. Формулювання магістром разом з науковим керівником науково - категоріального апарату (об'єкта, предмета, мети, завдань дослідження; вибір методів дослідження) та корегування (за необхідності) плану магістерської роботи.

8. Повторне здійснення літературного огляду та узагальнення його в теоретичній частині дослідження.

9. Представлення теоретичної частини дослідження на огляд науковому керівнику.

10. Усунення недоліків після правок наукового керівника та формування тексту теоретичної частини магістерської роботи.

11. Проектування практичної частини дослідження, що передбачає вибір (аборозроблення) та обґрунтування відповідних методик.

12. Проведення емпіричного дослідження (анкетування, тестування, педагогічного експерименту тощо), виконання розрахунків, аналіз та інтерпретація результатів, обґрунтування тенденцій і закономірностей, виявлення зв'язків за предметом дослідження.

13. Інтерпретація результатів емпіричного дослідження та представлення їх у дослідницькій (експериментальній) частині роботи.

14. Апробація матеріалів магістерського дослідження (обов'язкова публікація тез доповіді на наукових конференціях або наукової статті у фаховому виданні України (інших країн).

15. Узагальнення висновків роботи відповідно до завдань дослідження.

Етап завершення

16. Оформлення магістерської роботи відповідно до вимог та подання її на ознайомлення науковому керівникові.

17. Доопрацювання тексту роботи з урахуванням зауважень наукового керівника.

18. Представлення магістерської роботи на кафедрі для попереднього розгляду.

19. Складання тексту доповіді (виступу) й підготовка презентації дослідження.

20. Попередній захист магістерської роботи на кафедрі і отримання рекомендацій про допуск її до захисту в екзаменаційній комісії.

21. Остаточне редагування магістерської роботи відповідно до зауважень.

22. Перевірка магістерської роботи на академічний плагіат із формулюванням довідки (Додаток В)

23. Подання магістерської роботи науковому керівнику на письмовий відгук. (Додаток Д).

24. Подання магістерської роботи на рецензування (Додаток Е).

25. Подання магістерської роботи на кафедру у друкованому та електронному вигляді.

Захист магістерської роботи

26. Підготовка до публічного захисту (написання доповіді, аналіз і підготовкавідповіді на зауваження рецензента; оформлення презентації).

27. Захист магістерської роботи на засіданні екзаменаційної комісії.

1.2. Функції та обов'язки наукового керівника

Науковими керівниками магістерських робіт призначаються викладачі кафедри, які мають науковий ступінь і спеціалізуються на проблематиці, що відповідає спрямованості та темі роботи. Керівники затверджуються рішенням засідання кафедри та Вченої ради факультету під час затвердження тем магістерських робіт.

Головні обов'язки наукового керівника магістерської роботи:

- допомагати здобувачу вищої освіти у конкретизації теми, укладанні завдань, календарного плану та структуруванні змісту магістерської роботи, формулюванні об'єкта, предмета, мети, завдань дослідження;
- консультувати щодо дотримання вимог до виконання магістерського дослідження;
- зорієнтувати здобувача вищої освіти в огляді та доборі нормативно - правових, наукових (монографії, дисертації, фахові періодичні видання, підручники, навчальні посібники, науково-методичні матеріали тощо) та інформаційних джерел;
- допомогти у виборі методики проведення дослідження;

- надавати консультації щодо порядку виконання, змісту та оформлення магістерської роботи;
- контролювати хід виконання роботи поетапно та загалом і звітувати на засіданнях кафедри про ступінь готовності магістерської роботи (якщо магістр не дотримується календарного плану виконання магістерської роботи, зокрема, не з'являється на консультації до наукового керівника та не спілкується з ним, керівник зобов'язаний винести цю інформацію на засідання кафедри);
- сприяти участі магістрів у наукових конференціях і консультувати під час підготовки наукової публікації за результатами дослідження;
- провести перевірку готової магістерської роботи на відповідність установленим вимогам;
- надати рекомендації щодо підготовки до захисту магістерської роботи (виступ, презентація);
- рекомендувати (чи не рекомендувати) магістерську роботу на кафедральному (попередньому) захисті до публічного захисту;
- підготувати письмовий відгук про магістерську роботу та оцінити якість виконання відповідно до критеріїв, які висуваються до неї;
- контролювати подання магістерської роботи на рецензування;
- взяти участь у роботі засідання ЕК під час захисту здобувачами вищої освіти магістерських робіт, наукове керівництво якимивін здійснював.

1.3. Права та обов'язки здобувача вищої освіти у процесі виконання наукового дослідження

Здобувач вищої освіти самостійно виконує магістерську роботу та несе відповідальність за сформовані результати дослідження.

Здобувач *має право*:

- обирати тему кваліфікаційного дослідження із переліку тем кафедри чи пропонувати свою, якщо пропонована тема відповідає критеріям, які

ставляться до магістерської роботи (з урахуванням сфери наукових інтересів керівника);

- ставити питання перед кафедрою про зміну теми та /або наукового керівника, якщо для цього є поважні причини;
- ознайомитися з рецензією та висновками наукового керівника, рецензента на виконану ним кваліфікаційну роботу.

У процесі виконання магістерської роботи здобувач вищої освіти **зобов'язаний:**

- обрати тему магістерської роботи у відведені терміни та закріпити на підставі особистої заяви на ім'я завідувача кафедрою;
- скласти разом з науковим керівником календарний план щодо виконання магістерської роботи та дотримуватися строків її виконання, передбачених у графіку;
- сформулювати разом з науковим керівником науково-категоріальний апарат (об'єкт, предмет, мету, завдання дослідження) та структурувати зміст роботи;
- зібрати, проаналізувати та систематизувати наукові джерела, які доцільно використати при виконанні магістерської роботи;
- спланувати та здійснити емпіричне дослідження (анкетування, тестування, педагогічний експеримент тощо), проаналізувати та інтерпретувати його результати;
- брати участь у наукових конференціях, результати дослідження друкувати у матеріалах конференцій, заздалегідь узгодивши текст з науковим керівником;
- відповідно до встановлених термінів подавати на перевірку науковому керівнику окремі розділи та кінцевий варіант магістерської роботи;
- враховувати зауваження наукового керівника та вносити правки у текст роботи;

- оформити роботу відповідно встановленим вимогам, зазначеним у методичних рекомендаціях;
- забезпечити перевірку магістерської роботи на академічний плагіат та отримати довідку про відсоток авторського тексту в роботі;
- отримати письмовий відгук від наукового керівника на роботу;
- подати магістерську роботу на рецензування та отримати висновок рецензента;
- подати готову магістерську роботу на кафедру не пізніше, ніж за 2 тижні до захисту в екзаменаційній комісії;
- захистити магістерську роботу (попередній (кафедральний) захист; переддержавною екзаменаційною комісією).

II. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА ВИМОГИ ДО ЇЇ ОФОРМЛЕННЯ

2.1. Структура та зміст кваліфікаційної роботи

У структурі магістерської роботи можна виділити наступні розділи:

- Титульна сторінка
- Анотація
- Зміст
- Перелік умовних позначень та скорочень (у разі необхідності);
- Вступ
- Основна частина (теоретичний та експериментальний розділ роботи)
- Висновки (висновки до розділів та загальні висновки)
- Список використаних джерел
- Додатки

Титульна сторінка слугує основним джерелом бібліографічної інформації, необхідної для пошуку та обробки документів (Додаток Ж)

Анотація. В анотації (обсяг до півсторінки) викладають головні результати дослідження, одержані висновки та їх новизну; сферу застосування одержаних результатів дослідження; відомості про загальний обсяг

магістерської роботи, кількість розміщених у ній таблиць, рисунків, використаних літературних джерел; перелік ключових слів. Анотація подається українською та англійською мовами (Додаток З).

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, підрозділів та пунктів, висновків, списку використаних джерел, додатків (Додаток И).

Перелік умовних позначень та скорочень подається за необхідності. Перелік друкується двома колонками, у яких ліворуч за абеткою наводять скорочення, праворуч – їх детальну розшифровку. Якщо спеціальні терміни, символи, повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

Вступ – структурний компонент магістерської роботи, у якому розкривається сутність і стан (теоретична і практична складові) досліджуваної проблеми, її значущість, формується бачення наукового пошуку та міститься науково-категоріальний апарат наукового дослідження. Обсяг вступу не повинен перевищувати 5-7% обсягу рукопису (3-5 сторінок).

Вступ містить:

- актуальність дослідження;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- мета дослідження;
- завдання дослідження;
- методи дослідження;
- експериментальна база дослідження (за умови проведення експерименту);
- наукова новизна;
- практичне значення;
- апробація результатів дослідження;
- структура магістерської роботи.

Актуальність дослідження – це його відповідність сучасним потребам науки і практики. Висвітлення ступеня важливості та актуальності дослідження слід здійснювати шляхом критичного аналізу, порівняння з відомим вирішенням проблеми, визначення суперечностей. Рекомендована схема представлення актуальності наукового дослідження: формування оцінки існуючого стану предмета дослідження із встановленням суперечностей; оцінка стану розв’язання досліджуваної проблеми у законодавчій та нормативно-правовій базі; стан і ступінь розробленості наукового дослідження у вітчизняній та зарубіжній спеціальній літературі (визначення тих науковців, які проводили дослідження у даній проблематиці); підбиття підсумків (резюме) про недостатню розробленість аспекту проблеми, що зумовило вибір теми дослідження; сформованість наукової проблеми, виявлення невідомих аспектів теми дослідження та необхідність проведення дослідження на зазначену тему.

Об’єкт дослідження – це явище (предмет або процес), що є причиною проблемної ситуації, яка обирається для вивчення. Об’єкт завжди повинен знаходитися в галузі певної науки або процесу і не виходити за їх межі.

Предмет дослідження – це той аспект об’єкта дослідження, який розглядається в магістерській роботі і визначає тему.

Об’єкт і предмет дослідження співвідносяться між собою як загальне й часткове.

Мета дослідження – це авторська стратегія в одержанні нових знань про об’єкт та предмет дослідження. Формулювання мети дослідження спрямоване на кінцевий результат, який має одержати дослідник у науковій діяльності. Мета дослідження визначає його завдання.

Завдання дослідження – це деталізований перелік дій, які повинні бути проведені в ході наукового дослідження з метою реалізації його мети. Виконання всіх поставлених завдань у підсумку повинно забезпечити

досягнення кінцевої мети дослідження. У магістерській роботі формулюють не більше 5 завдань.

Реалізація завдань дослідження повинна відображатися у висновках. Бажано вживати такі ключові слова щодо постановки завдань: «проаналізувати», «розглянути», «дослідити», «визначити», «виявити», «з'ясувати», «оцінити», «описати», «обґрунтувати», «запропонувати», «розробити», «удосконалити», «оптимізувати», «узагальнити», «розробити рекомендації», «запропонувати».

Методи дослідження, як інструмент у відборі фактичного матеріалу, обираються відповідно до особливостей поставленої мети та специфіки завдань магістерської роботи. Вибір методів не є довільним, а визначається особливостями змісту проблем і можливостями її дослідження.

Експериментальна база дослідження. За умови проведення експерименту у вступі зазначають експериментальну базу дослідження. При цьому вказується заклад освіти, в якому проводився експеримент та учасники (кількість осіб) експериментальної та контрольної групи.

Наукова новизна. За умови присутності у роботі елементів наукової новизни у теоретичному обґрунтуванні або методичному інструментарії необхідно у вигляді короткої анотації викласти нові наукові положення, вказуючи на відмінність цих положень від відомих раніше. Загальноприйнято під час здійснення наукових досліджень формувати наукову новизну отриманих результатів за допомогою таких фраз: «вперше...»; «удосконалено...»; «набуло подальшого розвитку...».

Практичне значення. Прикладне значення магістерської роботи необхідно подати як власне бачення щодо використання на практиці одержаних результатів або рекомендації щодо їх застосування, вказати ступінь готовності їх до впровадження.

Апробація результатів дослідження. Вказується перелік наукових конференцій, семінарів, круглих столів та інших наукових зібрань, на яких

оприлюднено результати дослідження. Для магістерської роботи обов'язковою є наявність участі у здобувача вищої освіти у наукових конференціях (опубліковані тези доповіді/наукова стаття).

Структура роботи. Вказується перелік структурних компонентів магістерської роботи та відомості про їхній обсяг (кількість сторінок: загальний обсяг – з урахуванням списку літератури і додатків; обсяг основного змісту – без урахування списку літератури і додатків), ілюстрацій, таблиць, списку літературних джерел і додатків. Наприклад, «Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел з 90 найменувань (з них 5 – англійською мовою), 7 додатків, 10 таблиць, 2 рисунки. Загальний обсяг роботи 93 сторінки (75 – основна частина)».

Основна частина складається з двох (за потреби трьох) розділів, підрозділів (параграфів), пунктів, підпунктів. Основну частину роботи розміщують після Вступу, починаючи з нової сторінки. Кожен розділ може містити 2-3 підрозділи (параграфи). Кожний розділ починається з нової сторінки. У кінці кожного розділу формуються висновки із стислим викладенням представлених у розділі наукових і практичних результатів.

Докази або більш детальну інформацію дослідження можна розмістити у «Додатках».

Основна частина магістерської роботи обов'язково повинна бути представлена теоретико-методологічним (перший розділ) та дослідно-емпіричним (другий розділ) матеріалом наукового дослідження.

У першому розділі («РОЗДІЛ I») важливо систематизовано проаналізувати і узагальнити головні теоретичні та методологічні підходи до розв'язання досліджуваної проблеми. Для цього необхідно:

- здійснити аналітичний огляд досліджуваної проблеми у науковій літературі (проаналізувати різні теорії та погляди; обґрунтувати теоретичні концепції, на яких будується дослідження; виокремити низку вчених/наукові школи, які займалися дослідженням у цьому напрямі; порівняти різні точки

зору, опубліковані у літературі за темою дослідження; здійснити порівняльний аналіз праць вітчизняних і зарубіжних провідних фахівців з теми дослідження; виявити зарубіжний досвід вирішення проблеми; представити праці із суміжних галузей наукового знання; навести приклади дискусійних і невирішених проблем, обґрунтувати своє ставлення до них і надати альтернативні пропозиції щодо їх розв'язання);

- проаналізувати законодавче та нормативно-правове забезпечення відповідної сфери освітньої/педагогічної діяльності;

- уточнити зміст головних категорій та понять дослідження;
- представити класифікаційні ознаки предмета дослідження;
- сформулювати концептуальні підходи;
- встановити роль головних чинників впливу на досліджуване явище;
- виявити перспективні напрямки подальших досліджень.

У другому розділі («РОЗДІЛ II») (дослідно-експериментальному) подається констатувальний, формувальний та контрольний експерименти.

Для представлення констатувального експерименту необхідно:

- структурувати предмет дослідження з визначенням взаємозв'язків між структурними складовими;

- визначити можливі напрямки/шляхи удосконалення предмета дослідження;

- представити детальний опис досліджуваної групи (проте, відповідно до принципу конфіденційності, недопустимо називати прізвища досліджуваних осіб та подавати будь-яку іншу інформацію, яка сприяє ідентифікації);

- представити детальний опис методів/методики діагностики досліджуваного явища (процесу) та аргументувати вибір;

- охарактеризувати предмет дослідження за допомогою системи кількісних і якісних показників;

- проаналізувати критерії, показники і компоненти визначення рівня сформованості предмета у досліджуваних;

- встановити особливості впливу на явище (процес) супровідних аспектів.

Формувальний та контрольний етапи експерименту є подальшими підрозділами другого розділу магістерської роботи. Програма емпіричного дослідження може включати гіпотезу (основне припущення) дослідження, формулювання якого можна починати з висловлювання «ми припустили...»

Формувальний педагогічний експеримент, як правило, спрямований на вивчення педагогічних явищ у динаміці. Формувальний експеримент пов'язаний із введенням в освітній процес запланованих новацій. Їх зміст залежить від мети експерименту, предмета дослідження, характеру процесів, що вивчаються, ступенем готовності бази експерименту до їх сприйняття.

Висновки. У висновках викладаються найважливіші наукові та практичні результати, одержані в магістерській роботі, які повинні містити формулювання розв'язаної наукової проблеми (завдання), її значення для науки та практики. Важливо, щоб сформульовані висновки відповідали поставленим завданням.

У тексті висновків не допускаються: 1) посилання на інших авторів, їх цитування; 2) наведення загальновідомих істин; 3) розмірковування про питання, які не досліджувалися у попередніх розділах; 4) дослівні повтори тексту розділів (висновків до розділів).

Рекомендується нумерація висновків для їх чіткого розмежування та зручності перевірки їхньої відповідності завданням магістерської роботи. Рекомендовано розпочинати кожен із висновків з дієслів доконаного виду (наприклад: «проаналізовано...», «встановлено...», «виявлено...», «доведено...», «показано...», «досліджено...», «розроблено...», «отримано...», «запропоновано...», «рекомендовано...» тощо).

Список використаних джерел. Список використаних джерел містить наукові праці стосовно предмету дослідження та інші інформаційні документи, на які обов'язково мусять бути посилання в тексті магістерської роботи. Список розташовують в алфавітному порядку за прізвищами авторів або першої літери

назв творів. Джерела пишуться на мові, на якій вони видані. Обов'язковим є використання іноземних джерел за темою дослідження. Рекомендована кількість – мінімум 70. Не менше 30 % джерел повинні бути опубліковані протягом останніх 10 років

Для оформлення списку використаних джерел потрібно використовувати ДСТУ 8302:2015. З прикладом оформлення списку використаних джерел згідно з ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» можна ознайомитись на сайті Наукової бібліотеки ОНУ <http://liber.onu.edu.ua/bibl/doslid/6.pdf>

Додатки. За необхідності до додатків доцільно включити допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи (інструкції, методики, опис алгоритмів дій, конспекти уроків та позакласних заходів тощо); ілюстрації допоміжного характеру (таблиці, діаграми, схеми, графіки, карти, репродукції картин, ілюстрації до творів тощо); формули і розрахунки, зразки анкет, тестів, опитувальних листів та ін. На кожний додаток повинно бути посилання в тексті.

2.2. Загальні вимоги до оформлення

Кваліфікаційне дослідження оформлюється у вигляді наукової роботи, написаної державною мовою. Текст набирається на комп'ютері в текстовому редакторі Word і друкується на одній стороні аркуша білого паперу формату А 4 (210 x 291 мм) через півтора міжрядкових інтервали, шрифт Times New Roman, розмір шрифту 14. Розміри полів на сторінці: ліве – 3,0 см, верхнє, нижнє – 2,0 см, праве – 1,5 см, абзацний відступ – 1,25 см (5 знаків), вирівнювання – по ширині.

Обсяг роботи – 60-80 сторінок основного тексту (до списку літератури) набраного на комп'ютері.

Оформлення заголовків. Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки. Заголовки структурних частин – ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК

ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ – не нумерують, друкують великими літерами по центру рядка без крапки в кінці. Відстань між заголовком та наступним або попереднім текстом має бути не менше двох рядків.

Розділи й підрозділи повинні мати заголовки. Пункти й підпункти можуть мати заголовки. Заголовки підрозділів друкують на окремому рядку маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Не можна розміщувати заголовок у нижній частині сторінки, якщо після нього залишається тільки один рядок тексту.

Нумерація. Розділи, підрозділи, пункти й підпункти нумеруються арабськими цифрами без знака №. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад: 2.3. (третій підрозділ другого розділу). У кінці номера підрозділу має бути крапка. Потім у тому ж рядку наводиться заголовок підрозділу.

Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами в правому верхньому кутку зі збереженням наскрізної нумерації всього тексту. Титульний аркуш також підлягає нумерації, але номер сторінки не ставлять.

Ілюстрації. Ілюстрації необхідно розміщувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. Основними видами ілюстративного матеріалу є креслення, схема, фотографія, діаграма й графік. На всі ілюстрації (власні та запозичені) мають бути покликання в роботі. Усі ілюстрації, які виносяться на захист, необхідно навести в основній частині кваліфікаційної роботи або в додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу).

Таблиці. Цифровий матеріал, здебільшого, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розміщувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути покликання в тексті. Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому кутку над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу й порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2.» (друга таблиця першого розділу). При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовж. табл. 1.2.».

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею й друкують симетрично до тексту. Назву наводять жирним шрифтом. Текст у таблиці варто друкувати кеглем 12 з одинарним інтервалом.

Посилання. Посилання на літературу в тексті роботи розміщують у квадратних дужках, наприклад [12, с. 387]. Тут «12» – це номер у списку літератури тієї публікації, на яку посилається автор, а через кому подається номер сторінки в цій публікації, на якій розташовано цитований текст.

Додатки. Кожен додаток необхідно починати з нової сторінки із заголовком «Додаток», який надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, «Додаток Б».

ІІІ. ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

3.1. Кафедральний (попередній) захист магістерської роботи

Попередній захист магістерської роботи відбувається за рішенням випускової кафедри не пізніше ніж за 4 тижнів до дати захисту перед ЕК.

Метою проведення попереднього захисту є перевірка на відповідність рівня магістерської роботи встановленим вимогам та готовність магістра презентувати доповідь і відповідати на запитання.

Процедура попереднього захисту схожа до прилюдного захисту магістерської роботи. Спочатку магістр презентує доповідь з обов'язковим використанням ілюстративних матеріалів, по закінченні усі присутні (члени кафедральної комісії, члени кафедри, магістри) можуть задати запитання щодо змісту магістерського дослідження, резюмує науковий керівник, надаючи загальну оцінку якості та ступеня завершеності виконання роботи і оголошує про допуск (недопуск) магістерської роботи до захисту перед ЕК.

Магістр подає на попередній захист роботу в завершеному, але не зшитому вигляді.

Після попереднього захисту за умови відсутності зауваг магістерська робота зшивається і подається на кафедру у друкованому та електронному вигляді не пізніше за 2 тижні до публічного захисту.

Кваліфікаційна магістерська робота, яка не подана на кафедру у визначений термін без поважних причин, не може бути рекомендована до захисту.

Додатково до дипломної роботи до ЕК додаються:

- подання Голові Екзаменаційної комісії щодо захисту дипломної роботи;
- завдання на дипломну роботу;
- відгук наукового керівника;
- рецензія зовнішнього рецензента;
- довідка про результати перевірки на плагіат;
- ксерокопія опублікованої статті або тез конференції з тематики роботи з вихідними даними;
- електронна копія роботи на електронному носіїві (електронний варіант оформляється одним файлом у форматі *.rtf або *.doc, де назвою файлу є

прізвище автора, подане в транскрипції літерами латинського алфавіту, наприклад, Poloivchuk.doc).

Відгук керівника на кваліфікаційної магістерську роботу висвітлює рівень використання студентом (слухачем) магістратури: теоретичних знань для розв'язання задач дослідження; аналіз методики дослідження; оцінку якості вирішення завдань дослідження; аналіз та оцінку запропонованих пропозицій дослідника; участь у науково-дослідній роботі впродовж навчання в університеті; можливість використання пропозицій магістра в практиці; наявність професійних навичок по спеціальності; відношення до виконання роботи, інформацію про недоліки роботи, загальні висновки та оцінку кваліфікаційної магістерської роботи. Керівник оцінює кваліфікаційну магістерську роботу записом: «Рекомендується до захисту», а в разі негативної оцінки – «До захисту не рекомендується». У випадку негативного висновку щодо допуску студента магістратури до захисту, це питання виноситься на розгляд засідання кафедри за участю керівника.

Рецензування кваліфікаційних магістерських робіт здійснюють висококваліфіковані викладачі чи науковці, які є фахівцями в певній галузі, спеціалісти виробничих, наукових і проектних організацій, що відповідають профілю виконаної кваліфікаційної роботи. Письмова рецензія подається на кафедру не пізніше, ніж за 10 календарних днів до захисту кваліфікаційної роботи. Рецензія має бути об'єктивною, відображати як позитивні, так і негативні сторони роботи і містити рекомендовану оцінку за прийнятою шкалою оцінювання знань студентів. Студент має право заздалегідь ознайомитися із текстом рецензії. Негативна рецензія не є підставою для відхилення роботи від її захисту.

3.2. Процедура перевірки магістерської роботи на наявність академічного плагіату

Перевірку на академічний плагіат здійснює відділ інформаційних технологій Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І. Мечникова. Кваліфікаційна робота повинна бути передана на перевірку за 14 діб до захисту.

Для перевірки електронний варіант роботи надається повністю, починаючи з титульного аркушу і включно з коментарями, примітками, бібліографією, переліком джерел та всіма додатками до основного тексту. Разом з роботою, у роздрукованому вигляді подаються супровідні документи (Додаток В). Протягом 72 годин Адміністратор передає звіт подібності в письмовому вигляді, завіреним власним підписом та печаткою автору роботи

Шкала унікальності твору (у відсотках до загального обсягу матеріалу)

- понад 80 % - Високий. Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням. Передається на розгляд Експертної комісії;
- від 60 % до 80 % - Задовільний. Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд Експертної комісії, яка визначає необхідність повторної перевірки;
- від 50% до 60% - Низький. Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору;
- менше 50% - Неприйнятний. Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається.

У випадку низького рівня оригінальності тексту поданого рукопису, експерт з предметної області на основі аналізу Звіту приймає рішення про допуск, доопрацювання та повторну перевірку. Повторна перевірка проводиться після доопрацювання автором та здійснюється у термін не більше 3 календарних днів з надходження виправленої версії рукопису

3.3. Підготовка презентації до захисту кваліфікаційної магістерської роботи

Основна мета презентації – це забезпечення стислого та наочного подання основних результатів магістерської роботи.

Структура презентації:

- 1-й слайд – тема кваліфікаційної магістерської роботи, прізвище доповідача та керівника, рік захисту;
- 2-й слайд – актуальність теми кваліфікаційної магістерської роботи та проблема дослідження;
- 3-й слайд – об'єкт, предмет дослідження;
- 4-й слайд – головна мета та задачі кваліфікаційної магістерської роботи;
- 5-й слайд – методи дослідження.

На наступних слайдах відображаються базові положення дослідження. На останніх одному-двох слайдах відображаються загальні висновки та рекомендації до впровадження результатів кваліфікаційної магістерської роботи.

Кількість окремих слайдів презентації залежить від особливостей доповіді здобувача. При розробці презентації рекомендується дотримуватися таких вимог:

- тривалість доповіді 7-10 хв.;
- максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 20;
- використовуються ключові слова і фрази, а не речення;
- текстовий матеріал подається у схемах, числовий – у таблицях або діаграмах;
- дотримана логіка викладу та грамотність;
- доповідь магістра доповнює інформацію на слайді, а не дублює її;
- ефекти анімації не заважають сприйняттю, а акцентують увагу на потрібних моментах доповіді;
- текст легко читається (мінімальний розмір шрифту 20, напівжирний);

- фон, колір тексту та діаграм пасують і відповідають правилу 3 основних кольорів та їх відтінків;
- шаблон оформлення однаковий для всіх слайдів презентації;
- дотримується контраст між текстом, фоном і графікою.

3.4. Захист і критерії оцінювання дипломної роботи

Захист магістерських (кваліфікаційних) робіт проводиться на відкритому засіданні Державної екзаменаційної комісії.

Захист дипломних робіт проходить в наступному порядку:

- інформація завідуючого кафедрою про виконання випускником навчального плану;
- доповідь випускника тривалістю до 10 хвилин;
- відповіді на питання членів ЕК і присутніх на захисті;
- оголошення відгуку і рецензії;
- відповіді дипломника на зауваження керівника і рецензента.

Доповідь повинна бути змістовною. Необхідно уникнути простого переказу змісту роботи.

Доповідь структурно складається з трьох частин:

- вступ – 2-3 хвилини (обґрунтування вибору теми, її актуальність, мета, задачі, методика дослідження тощо);
- інформація про виконану роботу – 3-4 хвилини (послідовно за розділами основної частини, – що автором самостійно здійснено, проаналізовано, розраховано тощо);
- повний виклад результатів дослідження, що складають предмет захисту – 3-4 хвилини (висновок).

Хід захисту фіксується у протоколі ЕК. Кожен член ЕК самостійно приймає рішення щодо оцінки кваліфікаційної магістерської роботи з урахуванням як особистого ознайомлення з текстом, і з процедури його

захисту. Рішення щодо загальної оцінки приймається після обговорення більшістю голосів членів ЕК.

Загальна оцінка кваліфікаційної магістерської роботи оголошується головою (головуючим на засіданні) ЕК у присутності студентів.

За результатами захисту виставляється диференційована оцінка: за 100-бальною шкалою, за національною шкалою оцінювання та шкалою ЄКТС. Підсумкова оцінка за виконання і захист магістерської роботи складає максимум 100 балів та є сумою оцінки рукопису кваліфікаційної магістерської роботи та оцінювання доповіді, відповідей здобувача під час захисту.

Оцінювання рукопису кваліфікаційної магістерської роботи	Оцінювання доповіді та відповіді здобувача під час захисту кваліфікаційної магістерської роботи	Загальна кількість балів
60	40	100

Критерії оцінювання рукопису кваліфікаційної магістерської роботи

(враховуються відгук наукового керівника, рецензія зовнішнього рецензента)

Бали	Критерії оцінювання
54-60	Робота оформлена відповідно до вимог. Зміст роботи відповідає обраній для дослідження темі, містить всі необхідні структурні компоненти. Здобувач використав значну кількість наукової літератури, у тому числі й іноземної, опанував всю різноманітність теорій і гіпотез з даної проблеми, вийшов на високий рівень теоретичних узагальнень, провів детальний аналіз явищ і процесів на досліджуваному об'єкті, подав його з використанням ілюстративного матеріалу. Повністю розкритий зміст роботи. На основі проведених досліджень та облікових робіт зроблені ґрунтовні висновки, узагальнення та пропозиції. Здобувач дотримувався плану-графіку виконання і подання на перевірку керівнику структурних частин магістерської роботи.
48-53	Здобувач оформив магістерську роботу відповідно до вимог. Зміст роботи відповідає обраній для дослідження темі, містить всі необхідні структурні компоненти. Використав значну кількість наукової літератури, у тому числі й іноземної, провів детальний аналіз явищ і процесів на досліджуваному об'єкті, подав його з використанням ілюстративного матеріалу. Але допущені неточності в теоретичному узагальненні матеріалу. Розкритий зміст роботи, на основі проведених досліджень та облікових робіт

	зроблені відповідні висновки та пропозиції. Здобувач дотримувався плану-графіку виконання і подання на перевірку керівнику структурних частин магістерської роботи.
42-47	Магістерська робота оформлена відповідно до Методичних рекомендацій. Зміст роботи відповідає обраній для дослідження темі, містить всі необхідні структурні компоненти. Здобувач не використав усіх можливих літературних джерел, у тому числі й іноземного походження. В роботі наявний детальний аналіз явищ і процесів на досліджуваному об'єкті і представлений з використанням ілюстративного матеріалу. Крім того, в роботі допущені неточності в теоретичному узагальненні матеріалу. На основі проведених досліджень зроблені висновки та пропозиції. Здобувач не завжди дотримувався плану-графіку виконання і подання на перевірку керівнику структурних частин магістерської роботи
36-41	Студент оформив магістерську роботу з незначними порушеннями Методичних рекомендацій. Зміст роботи відповідає обраній для дослідження темі, однак відсутній послідовний логічний взаємозв'язок між структурними елементами. Студент не використав усіх можливих літературних джерел, у тому числі й іноземного походження. В роботі наявний аналіз явищ і процесів на досліджуваному об'єкті, представлений з використанням ілюстративного матеріалу, але прослідковуються проблеми в узагальненні матеріалу. На основі проведених досліджень та облікових робіт не чітко зроблені висновки та пропозиції. Студент не завжди дотримувався плану-графіку виконання і подання на перевірку керівнику структурних частин магістерської роботи
30-35	Здобувач оформив магістерську роботу з порушеннями вимог. Зміст роботи відповідає обраній для дослідження темі, однак відсутній послідовний логічний взаємозв'язок між структурними елементами та алгоритм розв'язання поставленої проблеми. В роботі наявний стислий аналіз явищ і процесів на досліджуваному об'єкті, представлений з використанням ілюстративного матеріалу, але прослідковуються проблеми в узагальненні матеріалу. На основі проведених досліджень та облікових робіт не чітко зроблені або й відсутні висновки та пропозиції. Здобувач не завжди дотримувався плану-графіку виконання і подання на перевірку керівнику структурних частин магістерської роботи
21-29	Магістерська робота виконана з порушенням вимог вказаних у Методичних рекомендаціях. Зміст роботи не відповідає обраній для дослідження темі, відсутній послідовний логічний взаємозв'язок між структурними елементами та алгоритмом розв'язання поставленої проблеми. В роботі наявний стислий

	аналіз явищ і процесів на досліджуваному об'єкті, відсутнє узагальнення теоретичного та практичного матеріалу. Здобувач не дотримувався плану-графіку виконання і подання на перевірку керівнику структурних частин магістерської роботи
1-20	Магістерська робота виконана з грубими порушенням вимог. Зміст роботи не відповідає обраній для дослідження темі. В роботі наведені дані, що суперечать чинному законодавству. Нерозкритими залишаються поставлені в магістерській роботі завдання. Здобувач не дотримувався плану-графіку виконання і подання на перевірку керівнику структурних частин магістерської роботи

Критерії оцінювання захисту магістерської роботи

Бали	Критерії оцінювання
36-40	Здобувач дає обґрунтовані, глибокі та теоретично правильні відповіді на поставлені питання, грамотно узагальнює матеріал і робить відповідні висновки та пропозиції. Вільно володіє питаннями теми на основі опрацьованої економічної літератури й законодавчо-нормативної бази. Демонструє здібності аналітичного міркування. Вміє аналізувати різну інформацію з теми й знаходити правильне рішення проблеми. Вміє пов'язувати теорію з практикою: самостійно оцінює різноманітні виробничі ситуації, використовує набуті знання і уміння в нестандартних ситуаціях
32-35	Здобувач вільно володіє матеріалом досліджуваної теми на основі опрацьованої спеціальної літератури та законодавчо-нормативної бази. Демонструє здібності аналітичного міркування, уміння робити порівняння, аналіз. Припускає одну-дві несуттєві помилки при відповіді на питання, самостійно виправляє їх. Форма та зміст відповіді мають окремі неточності. Узагальнює матеріал і робить відповідні висновки
28-31	Здобувач у повному обсязі володіє матеріалом досліджуваної теми на основі всього комплексу вивченої спеціальної літератури та законодавчо-нормативної бази. Здатний застосувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, допускає неточності у трактуванні окремих проблем. Грамотно викладає відповідь, але зміст і форма відповіді мають окремі неточності; припускає помилки, які за допомогою керівника може виправити
24-27	Здобувач володіє матеріалом досліджуваної теми на репродуктивному рівні. Виявляє знання й розуміння основних положень матеріалу теми, але викладає його неповно, непослідовно, припускається неточностей у визначенні понять. Здобувач не може самостійно аналізувати матеріал, порівнювати та

	робити висновки, виправляти допущені помилки
20-23	Здобувач володіє матеріалом досліджуваної теми на репродуктивному рівні або частково здатний за допомогою керівника логічно відтворити значну його частину. Не може без допомоги зробити висновки, пов'язати теоретичні узагальнення з практикою, не може логічно викласти проблеми; не виправив повністю недоліки, наведені у рецензії. Відповідає не на всі поставлені додаткові запитання. Не розуміє зміст економічних нормативів
14-19	Здобувач має розрізнені безсистемні знання, володіє матеріалом досліджуваної теми на елементарному рівні засвоєння, викладає його безладно, уривчастими реченнями; не орієнтується в проблемі, не опанував навіть мінімуму наукової літератури. Допускає помилки у визначенні термінів, що призводить до викривлення їх змісту. Не володіє методикою складання форм звітності, бухгалтерської звітності, розрахунку економічних нормативів. Не відповідає (або дає неповні неправильні відповіді) на основні та додаткові запитання
1-13	Здобувач не володіє матеріалом магістерської роботи; не може дати визначення основним категоріям та процесам обраного об'єкта дослідження; не відповідає (або дає неповні неправильні відповіді) на основні та додаткові запитання

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf (дата звернення 11.06.2023)
2. Завгородня Т.К., Стражнікова І.В. Методологічні засади педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2021. 120 с URL: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/03.pdf> (дата звернення 11.06.2023)
3. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Koval-chuk-L.-Modeliuvannia-naukovo-pedahohichnykh-doslidzhen-.-Posibnyk.pdf> (дата звернення 11.06.2023)
4. Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І.Мечникова від 31.08.2022р. https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf (дата звернення 11.06.2023)
5. Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова від 31.08.2022 https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf (дата звернення 11.06.2023)
6. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І.Мечникова від 08.07.2021 р. https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf (дата звернення 11.06.2023)

Додаток А

**Заява про затвердження теми
кваліфікаційної (магістерської) роботи**

Завідувачу кафедри _____
студента (ки) групи _____
_____

Заява

Прошу затвердити тему моєї кваліфікаційної (магістерської) роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти _____

_____призначити
науковим керівником _____(посада, науковий
ступінь, вчене звання, прізвище й ініціали викладача).

Дата

Підпис

ПОГОДЖЕНО**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Науковий керівник

Завідувач кафедри

_____
(прізвище, ініціали, підпис)_____
(прізвище, ініціали, підпис)

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Факультет ФПСР

Кафедра _____

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____
_____
“ ____ ” _____ 20__ року,
протокол № ____

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ (магістерську) РОБОТУ СТУДЕНТА**

_____
_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

_____
_____
кер
івник роботи _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

_____
_____
_____
_____
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

_____
_____
_____
_____
5.
Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

_____

6.

Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Додаток В

**Документи для подання
в сектор моніторингу плагіату Наукової бібліотеки ОНУ**

**З А Я В А
щодо самостійності виконання письмової роботи**

Я, _____,
студент (-ка) ФПСР II-го курсу денної (заочної) форми навчання, здобувач
другого ступеня вищої освіти (магістерського) за спеціальністю
.....освітня програма .....заявляю, що моя
письмова робота на тему: «_____»
_____»

виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з
друкованих та електронних джерел мають відповідні посилання.

Я ознайомлений (-а) з чинним положенням «Про запобігання та виявлення
академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників
освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.
І. Мечникова», згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в
допуску письмової роботи до захисту та застосування відповідних заходів.

_____ дата

_____ підпис

Завідувачу кафедри

_____

здобувача ступеня вищої освіти «магістр»

_____

З А Я В А

Цим я підтверджую, що був (-ла) проінформований (-на) про правила
функціонування системи виявлення збігів / ідентичності / схожості щодо
перевірки на ознаки плагіату. Тому заявляю, що згоден на обробку моєї роботи.

Крім цього, заявляю, що подана для перевірки електронна версія моєї
роботи співпадає (ідентична) з друкованою.

_____ дата

_____ підпис

Додаток Д

ВІДГУК КЕРІВНИКА
на кваліфікаційну (магістерську) роботу
студента 2 курсу магістратури
факультету психології та соціальної роботи

(ПІБ студента)

Тема: _____

Зв'язок роботи з НДР кафедри Так/ні
(якщо так, вказати номер держреєстрації відповідної НДР)

Повнота виконання задач дослідження:	Повністю/частково/не викон.
Рівень самостійності студента в роботі:	Високий/середній/низький
Рівень експериментальних навичок:	Високий/середній/низький
Ступінь новизни отриманих результатів:	Висока/середня/низька
Чи планується наукова публікація за результатами роботи:	Ні/так/після додаткових досліджень/ Вже підготовлена

Інше _____

_____

_____

_____

_____

_____

Висновок:

Робота може / не може бути рекомендована до захисту дипломних робіт за рівнем вищої освіти другим (магістерським)

Науковий керівник _____
 (підпис) (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Додаток Е

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну (магістерську) роботу студента(ки) 2 курсу магістратури
факультету психології та соціальної роботи _____ форми навчання
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

(ПІБ студента)

з теми: «_____»

Формулювання мети:	Так/ні
Постановка задач дослідження:	Так/ні
Характер роботи:	
– теоретична	☐
– теоретико-експериментальна	☐
– дослідницька /інноваційна	☐
Відповідність висновків меті роботи:	Так /частково/ні
Об'єм експериментальної/розрахункової частини не менш 20%:	Так/ні
Кількість наукових джерел:	
кафедральних публікацій	_____
іншомовних публікацій	_____
публікацій за останні 10 років	_____
Наявність обов'язкових компонентів роботи та правильність оформлення:	
– титульний лист	☐
– анотація/abstract	☐
– зміст ☐	☐
<i>його відповідність тексту</i>	
– вступ	☐
– теоретична частина /огляд літератури	☐
– експериментальна/ методична частина	☐
– висновки	☐
Відповідність мови та стилю:	Так/частково/ні
Логічність та аргументованість викладення матеріалу:	Так/частково/ні
Зв'язок літературного огляду і експериментальної частини:	Так /частково/ні

Інше: _____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Висновок: Кваліфікаційна робота _____ з теми:
«_____» відповідає/не
відповідає чинним вимогам за другим (магістерським) рівнем вищої освіти і
заслуговує оцінки _____ (_____ балів).

Рецензент _____
(підпис)

_____
(ПІБ)

Додаток Ж

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
 Факультет психології та соціальної роботи
 Кафедра _____

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
 на здобуття другого рівня вищої освіти «магістр»**

на тему «_____»
 (державною мовою)

«_____»
 (англійською мовою)

Виконала: студентка денної (заочної) форми
 навчання
 Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
 Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

_____
 (ПІБ студента)

Керівник: к.пед.наук, доц. _____
 (ПІБ, звання, посада) (підпис)

Рецензент: к.пед.наук, доц. _____
 (ПІБ, звання, посада)

Рекомендовано до захисту:

Захищено на засіданні ЕК №__

Протокол засідання кафедри
 педагогічної освіти та
 соціальної реабілітації
 № __ від ____ 202__ р

протокол № __ від ____ 202__ р.

Оцінка _____ / _____ / _____
 (за національною шкалою, ECTS, бали)

Завідувачка кафедри

Голова ЕК

_____
 (підпис)

_____
 (ПІБ)

_____
 (підпис)

_____
 (ПІБ)

Одеса 202_____

Додаток 3.

АНОТАЦІЯ

Крижанівська Ярослава Костантинівна. Формування гендерної культури майбутніх вчителів. Рукопис.

У роботі висвітлено проблему формування гендерної культури майбутніх вчителів у процесі професійної підготовки. Основна увага приділена уточненню поняття гендерна культура майбутніх вчителів, визначенню компонентів, показників, критеріїв та рівнів сформованості гендерної культуру. У дослідженні зроблена спроба побудувати модель формування гендерної культури майбутніх вчителів під час професійної підготовки, до якої увійшли: цільовий, змістовний, технологічний, процесуальний та результативний блоки. Результатом дослідно-експериментальної роботи стала розробка методичних рекомендацій щодо формування гендерної культури

Дипломну роботу викладено на 90 сторінках, вона містить 4 таблиць та 5 рисунків. Наведено посилання на 92 джерела літератури.

Ключові слова: гендер, гендерний підхід, гендерна культура, модель гендерної культури, технології формування гендерної культури.

ABSTRACT

Kryzhanivska Yaroslava. Formation of gender culture of future teachers. Manuscript.

The study examines the problem of forming a gender culture of future teachers in the process of professional training. The main focus is on clarifying the concept of gender culture of future teachers, defining components, indicators and levels of gender culture formation. The study attempts to build a model of the formation of gender culture of future teachers in the process of professional training, which includes: target, content, technological, procedural and effective blocks. The purpose of the experimental work was to develop methodological recommendations for improving the effectiveness of the formation of gender culture of future teachers in the process of professional training. The result of the experimental work was the development of methodological recommendations for the formation of gender culture which.

The diploma thesis is presented on 90 pages and contains 4 tables and 5 drawings. References to 92 sources of literature are given.

Key words: gender, gender approach, gender culture, gender culture model, gender culture formation technologies.

Додаток И

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	2
ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ВРАХУВАННЯ ГЕНДЕРНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ У ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	7
1.1 Гендерний підхід у педагогічній науці	7
1.2 Гендерна культура вчителя як результат гендероорієнтованої організації професійної підготовки	
1.3 Технології формування гендерної культури майбутніх вчителів	
Висновки до розділу I	
РОЗДІЛ II. ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА З ВРАХУВАННЯ ГЕНДЕРНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ У ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	
2.1. Дослідження рівня сформованості гендерної культури майбутніх вчителів	
2.2. Методичні рекомендації щодо врахування гендерних особливостей у організації професійної підготовки з метою формування гендерної культури майбутніх вчителів	
Висновки до розділу II	
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

Додаток К

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І.МЕЧНИКОВА

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Направляється студент(ка) _____ до захисту кваліфікаційної роботи
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
спеціальністю 011 **«Освітні, педагогічні науки»**

на тему: «_____»

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Декан факультету _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Довідка про успішність

_____ за період навчання на факультеті
(ПІБ студента)

психології та соціальної роботи з 202__ року по 20__2 рік повністю виконав(ла) навчальний план освітньо-професійної програми «Освітні, педагогічні науки» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки з таким розподілом оцінок за національною шкалою: відмінно __%, добре __%, задовільно __%; шкалою ECTS: А __%, В __%, С __%, D __%, E __%.

Секретар факультету _____
(підпис) (ПІБ)

Висновок керівника дипломної роботи

Студент (ка) _____

Керівник работ _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

« _____ » _____ 20__ року

Висновок кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційна _____ робота _____ розглянута. Студент(ка) _____ допускається до захисту кваліфікаційної роботи в Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

« _____ » _____ 202__ року (протокол № _____)

Навчальне видання

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ)

Електронні методичні рекомендації
для здобувачів другого (магістерського)
рівня вищої освіти
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Електронне практичне видання

Укладач:

Вейландє Лілія Вольдемар-Вікторівна

Шрифт Times New Roman.

Системні вимоги:

операційна система сумісна з програмним забезпеченням
для читання файлів формату PDF.

Обсяг даних 1,2 Мб

Оригінал макет виготовлено в авторській редакції

Кафедра соціальної роботи

Факультет психології та соціальної роботи

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

вул. Дворянська, 2, м. Одеса, 65082

social-work@onu.edu.ua